

Slovo má zakladatel a první šéfredaktor časopisu Klinická onkologie

Sedím u počítače a žasnu nad množstvím nových informací, které mi obrazovka každý den předkládá. Vzpomínám a srovnávám tuto situaci s dobou, kdy jsem začínal svou praxi v onkologii. Vývoj byl pomalý a přístup k novým informacím jako podkladu dalšího vývoje byl velmi omezený. Děkanát sice objednával několik časopisů (mezi nimi našťestí i *Cancer*), které půjčoval zájemcům na velmi omezenou dobu několika dní, což naprosto nestačilo.

Pak přišla slavná doba *Current Contents*. Malý sešitek s aktuálním seznamem většiny současné odborné literatury (mimočodem přetištěný na černo) uváděl nejen tituly práce autora, ale také jeho adresu, což bylo nesmírně cenné. *Currenty* jsme si půjčovali navzájem, často jen na několik hodin. Autorovi bylo možno poslat na kartičce vytištěné pro tento účel žádost o separátek, na který většina autorů reagovala pozitivně a separátní tisk poslala. Bylo velkou zásluhou ústavu, že hradil poštovné, protože žádost o separátky bylo týdně z ústavu hodně a poštovné do ciziny levné nebylo. Výrazně to pomohlo ke zvýšení aktuálních informací, s dopadem na vlastní praxi.

Doba poznání a léčby především dle kinetiky se začala měnit. Pozornost začala být věnována novým faktorům, např. nádorovým markerům, prognostickým a prediktivním faktorům, vše ověřováno desítkami prací v literatuře. Každý úspěšný posun vpřed byl vybudován na předchozí tvrdé práci generace základního výzkumu, translace a klinického výzkumu, výsledky jsme si konečně mohli přečíst. Mnoho otázek zůstávalo nevyjasněných, především optimalizace léčebných postupů.

Jak se zvyšovala informovanost a širší léčebné praxe, tak se zvyšovala snaha publikovat vlastní výsledky a nápady. Ale kam? Témata z klinické onkologie bývala přijata k publikaci jen omezeně v časopisech *Vnitřní lékařství* nebo *Časopis lékařů českých*. Bratislavská Akademie věd sice začala vydávat *Neoplasma*, ale výhradně pro příspěvky s experimentální tematikou. Zájem a nutnost mít publikaci s čistě klinickou onkologickou tematikou, s hlavním záměrem edukace a informací o nových léčebných postupech se stále zvyšoval. To byla předehra ke vzniku *Klinické onkologie*.

V současné době je výrazným, neustále se opakujícím požadavkem zrychlit

proces od zkušavky k pacientovi. Pomohou tomu množící se časopisy, přehledy a různá doporučení? Téměř neuplyne týden bez ohlášení nového tisku. Jen minulý týden bylo oznámeno zahájení vydávání dvou nových časopisů s tematikou nádorů hlavy a krku (*New Jersey* a *Kuala Lumpur*) se záměrem stát se časopisem na mezinárodní úrovni. Může mít tolik informací, většinou rozdílné kvality, vliv na další vývoj a pokrok? Vzniká nová cesta k získání informací pro ty, kteří sledují jen úzký profil problematiky, s možností zadat si žádanou tematiku, třeba v *Medscapu*, který mu pak pravidelně týdně vygeneruje nové práce této žádané tematiky. Jinou otázkou je snaha a účelnost publikovat v impaktovaných faktorech. Funguje mimo jiné jako filtr kvality, který je vyžadován pro získání vyššího, vědeckého stupně. Znalosti, které umožní onkologovi učinit evidence-based rozhodnutí, může čerpat i z neimpaktovaných časopisů. Proto si myslím, že existence časopisů, jako je třeba *Klinická onkologie*, je skutečným pilířem praxe.

*prim. MUDr. Zdeněk Mechl, CSc.
Interní hematologická a onkologická
klinika LF MU a FN Brno*